

تعریف سواد از نظر «یونسکو» و راهکارهای بهبود زندگی

سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی ملل متحد، تعریف جدیدی از باسوادی ارائه داده است.

شاید برایتان جالب باشد که بدانید مفهوم سواد در قرن گذشته، تغییرات بسیاری کرده است و این چهارمین تعریف سواد است که توسط یونسکو به صورت رسمی اعلام می‌شود. به طور خلاصه و طبق این **تعریف، باسواد کسی است که بتواند از خوانده‌ها و دانسته‌های خود تغییری در زندگی خود ایجاد کند.**

با تعریف جدیدی که یونسکو ارائه داده باسوادی توانایی «تغییر» است و باسواد کسی است که بتواند با آموخته‌هایش، تغییری در زندگی خود ایجاد کند.

در ادامه و بعد از مروری کوتاه بر تعاریف سواد از ابتدا تا امروز، نکاتی درباره ایجاد تغییر در زندگی بر اساس دانسته‌ها و راهکارهای دست‌یابی به این مهم، مطرح خواهیم کرد.

اولین تعریف

توانایی خواندن و نوشتن، اولین تعریفی که از سواد در اوایل قرن بیستم ارائه شد، صرفاً به توانایی خواندن و نوشتن زبان مادری معطوف بود. طبق این تعریف، فردی باسواد محسوب می‌شد که توانایی خواندن و نوشتن زبان مادری خود را داشته باشد.

دومین تعریف

اضافه شدن یادگرفتن رایانه و یک زبان خارجی

در اواخر قرن بیستم، سازمان ملل تعریف دومی از سواد را ارائه کرد. در این تعریف جدید، علاوه بر توانایی خواندن و نوشتن زبان مادری، توانایی استفاده از رایانه و یاد داشتن یک زبان خارجی هم اضافه شد. بدین ترتیب به افرادی که توان خواندن و نوشتن، استفاده از رایانه و صحبت و درک مطلب به یک زبان خارجی را داشتند، باسواد گفته شد.

قاعداً طبق این تعریف بسیاری از دانشجویان و دانش‌آموختگان دانشگاهی کشور ما بی‌سواد محسوب می‌شوند چون دانش زبان خارجی بیشتر افراد کم است.

سومین تعریف

اضافه شدن ۱۲ نوع سواد:

سازمان ملل در دهه دوم قرن ۲۱، بازم در مفهوم سواد تغییر ایجاد کرد. در این تعریف سوم کلاً ماهیت سواد تغییر یافت. مهارت‌هایی اعلام شد که داشتن این توانایی‌ها و مهارت‌ها مصداق باسواد بودن قرار گرفت. بدین ترتیب شخصی که در یک رشته دانشگاهی موفق به دریافت مدرک دکترا می‌شود، حدود ۵ درصد باسواد است. این مهارت‌ها عبارت‌اند از:

- سواد عاطفی: توانایی برقراری روابط عاطفی با خانواده و دوستان
- سواد ارتباطی: توانایی برقراری ارتباط مناسب با دیگران و دانستن آداب اجتماعی
- سواد مالی: توانایی مدیریت مالی خانواده، دانستن روش‌های پس‌انداز و توازن دخل و خرج
- سواد رسانه‌ای: این که فرد بداند کدام رسانه معتبر و کدام نامعتبر است.

- سواد تربیتی: توانایی تربیت فرزندان به نحو شایسته
- سواد رایانه‌ای: دانستن مهارت‌های راهبری رایانه
- سواد سلامتی: دانستن اطلاعات مهم درباره تغذیه سالم و کنترل بیماری‌ها
- سواد نژادی و قومی: شناخت نژادها و قومیت‌ها بر اساس احترام و تبعیض نگذاشتن.
- سواد بوم‌شناختی: دانستن راه‌های حفاظت از محیط زیست
- سواد تحلیلی: توانایی شناخت، ارزیابی و تحلیل نظریه‌های مختلف و ایجاد استدلال‌های منطقی بدون تعصب و پیش فرض
- سواد انرژی: توانایی مدیریت مصرف انرژی
- سواد علمی: علاوه بر سواد دانشگاهی، توانایی بحث یا حل و فصل مسائل با راهکارهای علمی و عقلانی مناسب

واحد کتابخانه بیمارستان